

Necessitats específiques de suport educatiu a Eivissa

Comissió específica NESE del Consell Escolar Insular d'Eivissa

RESUM

El Consell Escolar Insular d'Eivissa (CEIE) va posar en marxa, el 2014, la Comissió Específica d'Alumnat amb Necessitats Específiques de Suport Educatiu (NESE).

Amb aquesta comissió específica, el CEIE ha volgut analitzar la realitat educativa de l'illa d'Eivissa pel que fa a l'alumnat NESE, que engloba els alumnes d'incorporació tardana, els nouvinguts, els d'altres capacitats, els que presenten unes condicions personals o una història escolar especials i tots els alumnes de necessitats educatives especials (NEE), a fi de traslladar-ne les conclusions extretes als organismes competents en matèria educativa i fer-los també tot un seguit de recomanacions i propostes de millora.

RESUMEN

El Consell Escolar Insular d'Eivissa (CEIE) puso en marcha, en 2014, la Comisión Específica de Alumnado con Necesidades Específicas de Apoyo Educativo (NESE).

Con esta comisión específica, el CEIE ha querido analizar la realidad educativa de la isla de Eivissa en referencia al alumnado NESE, que engloba al de incorporación tardía, los recién llegados, los de altas capacidades, los alumnos que presentan unas condiciones personales o una historia escolar especiales y todos los alumnos de necesidades educativas especiales (NEE), con el objeto de trasladar las conclusiones a los organismos competentes en materia educativa y hacerles también recomendaciones y propuestas de mejora.

1. INTRODUCCIÓ

El Consell Escolar Insular d'Eivissa (CEIE) va posar en marxa, el 2014, la Comissió Específica d'Alumnat amb Necessitats Específiques de Suport Educatiu (NESE).

Amb aquesta comissió específica, el CEIE ha volgut analitzar la realitat educativa de l'illa d'Eivissa pel que fa a l'alumnat NESE, que engloba els alumnes d'incorporació tardana, els nouvinguts, els d'altres capacitats, els que presenten unes condicions personals o una història escolar especials i tots els alumnes de necessitats educatives especials (NEE), a fi de traslladar-ne les conclusions extretes als organismes competents en matèria educativa i fer-los també tot un seguit de recomanacions i propostes de millora.

2. RECOLLIDA D'INFORMACIÓ

Per aconseguir tenir com més informació possible es van redactar uns formularis (vegeu l'annex 1 i l'annex 2) que es van enviar als diferents centres educatius de l'illa i a les diferents associacions (APNEEF, APFEM, ACTEF, Sa Colometa, Asperger, ASPANADIF, ASORDOSEF...) que treballen amb aquest tipus d'alumnat, i a l'EOEP (Equip d'Orientació Educativa i Psicopedagògica).

També es va sol·licitar a la Conselleria d'Educació informació sobre el nombre d'alumnes NESE d'Eivissa, el nombre d'especialistes que els atenen, la periodicitat, el nombre d'aules UEECO que hi ha a Eivissa, etc.

S'ha recollit la informació que ens han fet arribar els equips directius dels centres educatius i les associacions abans esmentades. Informació de primera mà que ens dóna una bona visió de la realitat educativa de l'alumnat NESE a Eivissa.

3. BUIDATGE DE LA INFORMACIÓ

La Comissió NESE s'ha reunit en sis ocasions, en les quals ha treballat fent el buidatge de tota la informació rebuda —en total, han contestat 53 centres—, l'ha analitzada, i ha elaborat les conclusions d'aquest informe i les propostes de millora.

Una de les mancances més greu és la falta de personal en els centres educatius, sobretot de personal especialista: AL, PT, AD, ATE, orientadors, fisioterapeutes, etc.

L'EOEP compta amb personal insuficient per poder atendre tota la demanda i això fa que els dictàmens, els diagnòstics i les derivacions no es puguin fer prou ràpidament, malgrat que els centres educatius sí demanen més serveis dels especialistes de l'EOEP.

Una altra mancança important per atendre l'alumnat NESE és la falta de material docent específic i, sobretot, el relacionat amb les noves tecnologies i el material informàtic. Està demostrat que treballar amb noves tecnologies (tauletes tàctils, ordinadors, pissarres digitals...) és molt beneficiós per a l'alumnat NESE i, a més, estimula molt més el seu aprenentatge.

Pel que fa a l'alumnat d'altres capacitats també s'ha detectat que hi ha molta feina a fer, ja que s'han de millorar els protocols de detecció d'aquest tipus d'alumnat i s'han d'establir els mecanismes adients per poder atendre'l correctament; a més, s'ha d'ampliar l'EOEP amb experts en altres capacitats.

El tema de la supressió de barreres arquitectòniques també és un problema que ens han fet arribar. Hi ha centres amb escales sense rampes, d'altres sense banys adaptats, d'altres sense ascensor, etc. Això, per a l'alumnat amb dificultats motrius, és un greu problema. Tot i que sabem que la Conselleria d'Educació treballa en la supressió de les barreres arquitectòniques, volem recordar que encara hi ha centres que pateixen aquest problema.

D'altra banda, cal treballar per reduir les ràtios, ja que cada cop hi ha més alumnes NESE i això fa que es necessiti una atenció més individualitzada.

QUADRE 1. ALUMNAT NEE, NESE D'EI I PRIMÀRIA I RECURSOS PER MUNICIPIS (CURS 2013/2014)

Municipi	NEE	Altres NESE	Total NESE	PT	AL	AD	ATE
Eivissa	82	432	514	15	10	10	9,6
Sant Antoni	42	334	376	10,6	6	5	5
Sant Josep	37	145	182	10	4	5	7
Sant Joan	5	41	46	2,4	1	1	0,4
Santa Eulària	85	325	410	12	6	9	13
TOTAL	251	1277	1528	50	27	30	35

QUADRE 2. ALUMNAT NEE, NESE D'ESO I BATXILLERAT I RECURSOS PER MUNICIPIS (CURS 2013/2014)

Municipi	NEE	Altres NESE	Total NESE	PT	AL	AD	ATE	OR.	CT	LCS
Eivissa	57	322	379	13	4	2	8	8	4	5
Sant Antoni	18	185	203	8	2	1	4	3	1	2
Sant Josep	20	95	115	5	2	1	1	4	2,5	5
Sant Joan	4	66	70	3	1	1	2	1	1	1
Santa Eulària	18	139	157	2	1	1	1	3	1	2
TOTAL	117	807	924	31	10	5	16	19	9,5	15

**QUADRE 3. ALUMNAT MATRICULAT A LES AULES UEECO
(UNITAT EDUCATIVA ESPECÍFICA EN CENTRES ORDINARIS) PER MUNICIPIS**

Municipi	Centre	Primària	Secundària
Eivissa	CEIP Portal Nou	3	
Sant Antoni	CEIP Sa Blanca Dona	3	
Sant Josep	IES Sa Colomina		3
Sant Joan	IES Santa Maria		4
Sant Joan	IES Sa Blanca Dona		4
Eivissa	CEIP Sant Ciríac	6	*
Sant Antoni	CEIP Vènda d'Arabí	3	*
Sant Josep	CEIP Can Raspalls	6	
Sant Joan	CEIP Guillem de Montgrí	4	
Santa Eulària	IES Sa Serra		6
Santa Eulària	IES Balàfia		7
TOTAL		25	24

* S'ha de dir que fins aquest curs, el municipi de Santa Eulària des Riu no comptava amb cap institut amb aula UEECO, per la qual cosa l'alumnat estava escolaritzat a les escoles de primària fins als 21 anys.

Altres recursos de suport per a l'alumnat NEE i NESE de la Conselleria d'Educació (curs 2014-2015)

- L'Equip d'Orientació Educativa i Pedagògica (EOEP) dona suport a l'alumnat NEE i NESE d'educació infantil i educació primària; compta amb 8,5 professionals, més 1 professional en centres educatius.
- L'equip de Professors Tècnics de Serveis a la Comunitat (PTSC) compta amb 4 professors.
- L'Equip d'Atenció Primerenca (EAP) és un altre recurs que ofereix suport a l'etapa 0-3 anys de l'educació infantil.
- Un altre recurs és el Servei d'Atenció Domiciliària (SAD) que dona suport a aquells alumnes que per malaltia, accident o altres motius no poden desplaçar-se al centre educatiu.
- Els centres de secundària també disposen d'un departament d'orientació educativa.

4. CONCLUSIONS

A partir de la informació rebuda, a fi de millorar l'atenció de l'alumnat NESE a Eivissa, amb la qual cosa també milloraria la qualitat de l'educació i ajudaria també a la reducció de la taxa de fracàs escolar, la Comissió Específica NESE del CEIE recomana:

1. Ampliar el servei de l'EOEP, perquè pugui atendre millor i més ràpidament l'alumnat NESE. S'hauria de valorar la possibilitat d'incorporar la figura d'un orientador als centres d'infantil i primària.
2. Dotar l'EOEP dels diferents especialistes per atendre l'alumnat NESE (especialistes en sords, cecs, altes capacitats, Asperger, psicòlegs, psiquiatres...)
3. Augmentar el personal especialista als centres (PT, AL, ATE, AD, fisioterapeuta...).
4. Reduir les ràtios en general i, en especial, a les aules on hi ha alumnat NESE i aules UEECO.
5. Agilitar els processos de contractació de les substitucions del personal laboral (ATE, intèrprets de signes, fisioterapeutes...). La comissió ha valorat la possibilitat de canviar l'actual normativa per incorporar aquest personal a la Conselleria d'Educació de manera que la tramitació de les substitucions sigui més ràpida perquè no s'hauria de dependre d'altres conselleries.
6. Augmentar la dotació del material didàctic, recursos TIC i mobiliari per atendre millor l'alumnat NESE.
7. Millorar i ampliar el transport adaptat per tenir més disponibilitat i flexibilitat horària.
8. Millorar els mecanismes i protocols de coordinació entre l'EOEP, les famílies, els centres educatius, salut mental, serveis socials i els equips d'orientació.

9. Millorar la formació del professorat en la detecció i atenció de les diferents problemàtiques que poden presentar els nens/nenes a través de cursos de formació específics.
10. Establir els mecanismes necessaris per poder atendre correctament els alumnes NEE més grans de 21 anys que queden fora del sistema.
11. Crear més aules multisensorials i millorar les que tenim.
12. Treballar en la supressió de barreres arquitectòniques.
13. Adaptar les aules UEECO a la normativa actual, amb banys adaptats a l'interior, metres quadrats suficients, etc.
14. Dotar els centres de més espais, que permetin fer agrupaments flexibles.
15. Totes aquestes propostes han d'anar acompanyades de la suficient dotació pressupostària de la Conselleria d'Educació.

Les propostes anteriors són demandes en les quals han coincidit la majoria dels centres educatius d'Eivissa i les associacions, però s'ha de dir que hi ha tot un seguit de propostes més concretes de cada centre que es comentaran de manera més puntual.

Alguns centres demanen que els patis estiguin adaptats als alumnes NEE; és a dir que també hi hagi elements adaptats a les seues característiques.

En general, les propostes dels centres educatius i de les associacions demanen que la inclusió sigui el model utilitzat en els nostres centres educatius, és a dir, que els alumnes NESE rebin la seva educació als centres ordinaris, durant tota la seva etapa educativa. Proposta que també comparteix la comissió específica NESE, que defensa que aquesta inclusió s'ha de basar també amb la idea fonamental que l'escola s'ha d'adaptar a l'alumne i que ha de potenciar al màxim les capacitats de cadascun d'ells.

Un altre aspecte molt important que hem detectat, i que no està directament vinculat a l'àmbit educatiu, és que hi ha una demanda de les famílies, de les associacions i dels docents, d'activitats de lleure per a l'alumnat NESE i en especial per a l'alumnat NEE. Una altra demanda de les famílies, que té un caràcter més social, és la necessitat d'oferir uns espais de respir per a les famílies, on puguin deixar els seus fills i que estiguin atesos correctament, ja que en moltes ocasions és molt complicat dur a terme les tasques o gestions de la vida quotidiana ja que hi ha nens/nenes que són totalment dependents dels pares o familiars.

En aquest sentit, es fa necessària la implicació de la conselleria de Benestar Social corresponent ja que no es tracta d'una competència plenament educativa. També en el vessant social, i concretament en el sociolaboral, les famílies i les associacions demanen que es facin programes d'inserció sociolaboral a fi d'oferir alternatives de vida i de feina als alumnes amb més dificultats, com puguin ser pisos tutelats, etc., també negociant amb les empreses perquè contractin aquest tipus d'alumnat.

5. AGRAÏMENTS

Des del CEIE volem agrair la col·laboració de tots els centres educatius d'Eivissa, de les diferents associacions que treballen amb l'alumnat NESE i de la Conselleria d'Educació, que ens han aportat informació molt valuosa que ens ha permès fer un estudi rigorós de la situació. També s'incorporen les conclusions i propostes de millora sorgides en les jornades sobre alumnat NESE organitzades pel CEIE el març de 2015.

Aquest informe ha estat ratificat i aprovat per unanimitat per la comissió permanent del CEIE de 29 d'abril de 2015 i pel ple del CEIE de dia 12 de juny de 2015.

6. LA COMISSIÓ ESPECÍFICA NESE DEL CEIE

El Consell Escolar Insular d'Eivissa (CEIE), el 2014, va posar en marxa la comissió específica d'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE).

El Consell Escolar Insular d'Eivissa (CEIE) és l'òrgan de consulta i participació en general de l'ensenyament no universitari de l'illa d'Eivissa, que, entre d'altres funcions, té la potestat de poder elevar a l'administració educativa i al Consell d'Eivissa informes i propostes sobre temes educatius, en l'àmbit de les seves competències, i per aquest fi, va constituir la comissió específica sobre alumnat NESE, per detectar les necessitats i deficiències d'aquest alumnat.

Podeu trobar el Reglament d'Organització i Funcionament (ROF) del CEIE en el BOIB núm. 149, de 13 d'octubre de 2009.

La Comissió Específica NESE ha estat formada pels següents membres:

President	Sr. Santiago Marí Torres
Vicepresidenta	Sra. Olga Martínez Parra
Secretari	Sr. Juan Ferrer Ferrer
Representant Consell Escolar Municipal CEM	Sra. Eduvigis Sánchez Meroño
Representant FAPA Eivissa	Sra. Maria Vicenta Gallart Sr. David Prats Clapés
Representant Plataforma Sociosanitària	Sra. Maria Esperanza Marqués Moral
Representant del professorat	Sra. Àngels Martínez Corderas
Representant del Consell Insular	Sr. José Luis Clapés Espases

Annex I

Benvolgut/da Sr./Sra.

El Consell Escolar Insular d'Eivissa ha posat en marxa una comissió específica d'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE).

Aquesta comissió pretén analitzar les necessitats de l'alumnat amb necessitats educatives especials (NEE) dins l'àmbit educatiu (escolarització obligatòria) per poder traslladar-les als organismes competents en la matèria podent, així, millorar la seva atenció.

És per això que des del Consell Escolar Insular us sol·licitem la vostra col·laboració emplenant la informació de la següent graella, que podeu enviar, el més aviat possible, per correu electrònic.

Nom de l'associació

Mancances detectades en els diferents centres educatius que no permeten atendre correctament l'alumnat NESE (barreres arquitectòniques...)

Personal que considereu necessari per atendre els alumnes nese en els centres educatius (pt, al, ate...)

Infraestructures que considereu necessàries per atendre els alumnes NESE en els centres educatius

Equipament de material educatiu que considereu necessari als centres educatius per atendre l'alumnat NESE

Necessitats en el transport escolar per atendre l'alumnat NESE

Altres suggeriments que considereu necessaris per atendre correctament l'alumnat NESE

Agraint-vos, per anticipat, la vostra col·laboració, rebeu una cordial salutació.

Eivissa, 28 de novembre de 2014

El president del CEIE,

Santiago Marí Torres

Annex 2

Benvolgut/da Sr./Sra. Director/Directora

El Consell Escolar Insular d'Eivissa ha posat en marxa una comissió específica d'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE).

Aquesta comissió pretén analitzar les necessitats de l'alumnat amb necessitats educatives especials (NEE) dins l'àmbit educatiu (escolarització obligatòria) per a poder traslladar-les als organismes competents en la matèria podent, així, millorar la seva atenció.

És per això que des del Consell Escolar Insular us sol·licitem la vostra col·laboració i la dels membres de l'equip de suport, emplenant la informació de la següent graella, que podeu enviar, el més aviat possible, per correu electrònic.

Nom del centre

Mancances detectades en els diferents centres educatius que no permeten atendre correctament l'alumnat nese (barreres arquitectòniques...)

Personal que considereu necessari per atendre els alumnes nese en els centres educatius (PT,AL,ATE...)

Infraestructures que considereu necessàries per atendre els alumnes NESE en els centres educatius

Equipament de material educatiu que considereu necessari als centres educatius per atendre l'alumnat NESE

Necessitats en el transport escolar per atendre l'alumnat NESE

Altres suggeriments que considereu necessaris per atendre correctament l'alumnat NESE

Agraint-vos, per anticipat, la vostra col·laboració, rebeu una cordial salutació.

Eivissa, 16 de gener de 2015

El president del CEIE,

Santiago Marí Torres